

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Május 6dikán, 1823.

Spanyol Ország.

Marschal Oudinot következő napi - parancsolatot intézett a' vezérlése alatt lévő Armada - testhez:

Villafrancai Fő Hadiszállás Apr. 11d. 1823.

N a p i - p a r a n c s o l a t.

Örömmel vehetik az első Armada - testbeli Seregek, az Angoulemi kir. Hercegek az első Armada - test' Marschal Fő - vezéréhez intézett azon meghagyását, melly szerint a' Gen. Lieut. Bourke Oszályabeli Regimenteknek, nemkülönbén a' Generalstab Tisztjeinek, és minden nemű Katonaságnak, kik a' Sz. Sebestyénbeli spanyol őrizet - sereggel vitézül megküzdöttek, az Ő kir. Herczogsége megelégedését adná tudokra. Az ezen alkalmatossággal bém bizonyított fényes vitézség követésre méltó példa az egész Armadának, a' melly így mutathatja meg mind azoknak, kik velünk ellenséges módon akarnak bánni, hogy a' franczia Vitézek legkissebbet sem vesztettek azon bátorságból, mellyet olly sok ízben kimutattak, 's a' melly a' franczia névnek dicsőségét olly magas polczra emelte.

Az Armadabeli napi - jelentés köz hírré teszi majd azoknak neveiket, kik magokat leginkább megkülönböztetétek, 's azokat Ő kir. Herczogsége érdemlett bérrel jutalmazza.

A' Marschal Fő - vezér szerencsésnek tartja magát, hogy már a' táborozás' kezdetével illy dicséretekkel tetézheti sere-

geit, 's mind azon reménységeit mintegy teljesedve láthatja, mellyekkel magát irántok előre is biztatá.

A' Marschal Fő - vezér, Oudinot.

Ő Excja parancsolatjából: Gen. Major 's az első Armada - test Generalstábja' Vézere Gróf Grundler.

A' Párizsból Apr. 24d. indult Ujság - levelek, következő tudósításokat közölnek a' Vittoriai Fő Hadiszállásról Apr. 19dikeről: „Az Öbert osztálya tegnap megszállá Logronót. A' várost 800 — 900 Gyalogság, 's 300 Lovas védelmezte, Brigadéros Sanchez Julien vezérlése alatt. A' Békekövetet, ki az általadatást kérni ment hozzájuk, puska lövésekkel fogadtak; mellyre egy Compania Sebes - futók a' hidat és a' kapukat elfoglalák. Generális Vitre ekkor előnyomult a' Lovassággal, 's alkalmas heves viadal után, keresztül rontván a' Soriai országút felé négyszegben vonuló seregeken, Generálisokat 's számos Tisztjeiket 200 emberrel együtt elfogta, 's egy zászlót és sok fegyvert 's bútort kezére kerített. Az elfogattakon kívül, feles számmal hullottak el és sebesítettek - meg az ellenség' emberei közül Egy Oberster is sebet kapott. Részünkről csupán néhányan estek sebbe. Hercze Hohenlohe a' harmadik Armada - teste Sz. Sebestyént és Pampelunát tartja ostrom alatt.“

A' Journal des Débats jelenti Apr. 23d., hogy az első könnyű Gyalog - Regiment, minden ellentállás nélkül bérükko

Apr. 14d. Puycedába. A' constitutiós seregek, nemkülönben a' velek tartó lakosok is, éjjel vonultak-hátra. A' Zamora Regiment Appe nevű falu körül állott a' dombokon, Puycedához másfél órányira.

A' közelebb nevezett Ujság közli a' következő Armada-tudósítást is, mint-hogy abban olly egyes környülállások foglaltatnak, a' mellyek még nincsenek a' Publicumnak tudtával: „A' Generalissimus Ö kir. Herczegsége' Fő Hadiszállása Tolosából Apr. 17d. indult-el Vittoriába. Ugyan azon nap túl leszen az Ebrón Marschal Oudinot vezérlése alatt az első Armada-test; előljáró-serege már Pancorbóban volt. Gróf Molitor Navarrába indult a' második Armada testtel, hogy Aragoniában munkálódhasson. Herczeg Hohenlohe Pampelunát kerítette-körül a' Generalis Conchy osztályával 's a' Generális d' Espagne spanyol seregével. A' Canuel osztálya, melly Guipuzcoa' megszállására van rendelve, útban van, hogy felvált-hassa a' Bourke osztályát Sz. Sebestyén előtt. Ezen osztályból a' Guetariai erőséghez küldetett két Batalion, mellyek a' várost csakhamar megszállották, 's néhány embert és egy ágyút is elfogtak. A' várost védelmező seregek az erősségbe vonultak-viszsa. Itt a' Vezér arra lát-szott hajlandó lenni, hogy magát védelmezi, hanem mivel a' tenger felől a' spanyol Royalisták rekeszték-bé fegyveres hajójikkal, 's a' franczia seregek is hat-hatós reárontással fenyegették, tegnap magát feladta. A' 200 válogatott emberből álló őrizet-sereg, két Obersterrel 's tíz Tiszttel együtt elfogattatott; az erősségben 5 ágyút találtak a' mieink az azok-hoz szükséges eszközökkel. — Gen. Lieut. Gróf Bourke igen kedvező tudósítást küldött Ö kir. Herczegségéhez a' 35d. Regiment Obersterének magaviselete felől, mint a' ki ezen egész hadi munkálódást kormányozta, 's abban Batalion-vezér

Horrie által segítettett a' 30d. Regimentből. Ez alkalmatossággal újra bizony-ságát adák a' seregek buzgóságoknak. A' Quesada vezérlése alatt lévő spanyol royalista sereg bément Bilbaoba; Seregeink minden felé a' legjobban fogadtatnak; mindenütt bizodalom van hozzánk, 's mint-hogy az Ármadánál teljes fenyték tartatik, minden élelemnek bőviben vagyunk; 's a' lakosok mindenütt egyre folytatják szokott foglalatosságaikat. — A' különböző Lovas-osztályok, mellyeknek a' széna és abrak szűke miatt, Bayonne megett, Oleronon és Paun túl kelle maradniok, előbbre jönnek 's Apr. 17d. bérukkolnak Spanyol Országba. A' Villa-Reáli Fő Hadiszálláson. Guilleminot, Major-Generális.“

Ugyancsak a' Journal des Debats mondja még a' következőket is: „Min-den figyelem Cataloniára van mostanában fordítva, mint a' hol majd az elválasztó hadi munkálódások történnek. Felszámítván azonban a' napi útakat 's mozdúlásokat, Apr. utolsó napjáig, ottan semmi nevezetes dolog nem fordulhat-elé; 's addig az Angoulemi Herczeg Armada-testének szükségesképen veszteg kell maradni. E' szerint valami nyolcz napig, alkalmasint kevés nevezetes tudósítást hallhatunk az Ármadáról. 'S ezen megjegyzést szükségesnek véltük közölni, annak megakadályoztathatása végett, nehogy az afféle híreknek hitelt adjon a' Publicum, mellyeket az ujságkivánásbeli türhetetlenség 's a' pénz-kereskedők' nyereség-kivánása, hihetőképén el nem mulasztanak majd koholni.“ (Ezen beszéd' ellenere az Etoile azon hiszemben van, hogy a' Journal des Debatsnak, nem a' leghitelesebb tudósításai volnának az Ármadától).

Mind a' két, csak most említett Ujság, Apr. 17dikéig terjedő tudósításokat közöl Vittoriából Apr. 22d., 's azoknak veleje ez: „A' spanyol Junta, 's a' kir.

Biztos Apr. 15d. hagyák - el Tolosát. A' Reggioi Marschal Herczeg (Oudinot) előljáró - serege előtt vezetvén Generalstab-ját, ugyan azon nap ment - bé Vittoriába a' népnek öröm - kiáltozásai közben. A' Junta Apr. 16d. érkezett - meg Vittoriába. Délután az Angoulemi Herczeg is megérkezett, ki, az előtt való éjjelt Mondragonban töltötte. A' Reggioi Herczeg itten maradott, hogy a' kir. Herczeggel tanácskozhasson, hanem más nap seregéhez szándékozott, melly már az Ebrón túl van. A' Mirandai híd épségben talatott, 's az általmenetelt senki sem akadályoztatá. A' Marschal' előljáró - serege Poncorbóig haladt előre, a' honnan a' Constitutiósok, bészegézvén elébb kilencz ágyújokat, visszavonúltak. Longrono is megürült. Ezek szerint a' Generális Obert osztálya (az első Armada - testben) holnap erre felé fordul, hogy Generális Molitornak Saragossába menetelét könnyítse, hátrahagyván egy ostromló - sereget Pampeluna előtt. Az első és második Armada - testet, Generális Obert egyesíti balról. Generális Ballesteros, a' mint látszik, az Ország' belsejébe vette magát az Ebro mellől. Az a' tudósítás, melly szerint a' Spanyolok Lermában, Burgos és a' Samosierrai bérczek között akarnának megállapodni, meg nem bizonyosodott. Burgos béküldé hódolása' jelentését. A' Fő - városbeli tudósítások kedvezők. A' pártos felekezet bontakozni kezd; számos Státus - tanácsosok afféle Conferentiákról goldolkoztak, mellyekben a' dolgok' helyheztetését vitatás alá vegyék, 's meglehet, rövid idő alatt fontos tudósítást vehetünk Madritból. Generális Longa, sok nehézségek után, meghódolt a' Juntának Apr. 14d. Tolosában. A' Trappista Bilbaoban van, hol számos Proclamatiókat bocsátott közre."

Egy Apr. 21d. költ Párizsi levél így szól: „Telegraphusi napi - jelentés után

esett - értésünkre, hogy seregeink áltmentek az Ebro vizén. A' Vittoriai Fő Hadiszállásról Kurírok által vett hivatalos jelentéseknél fogva, részint Mirandánál, részint St. Herreranál takarodtak keresztül seregeink, 's ellentállásra sehol sem találtak. 'S így az előljáró - sereg bérükölt Ó - Castiliába, melly tartományt a' Constitutiósok nagy részint oda hagyának 's Valladolid felé vonúltak - vissza. Azt mondják, hogy e' tájon a' köz vélekedés igen ellenére van a' Cortesek systemájának, 's ez a' környülállás birta arra Generális Ballesterost, hogy seregeit nem hagyá tovább Ó - Castiliában. A' Constitutiósok hadi ereje Saragossánál gyülekezik - öszve. A' mint hallik, előljáró - seregek Tudelánál húzódott - egybe. 'S a' francia Armadának egész bal szárnya arra felé tart. Pampeluna körül még ekkoráig semmi nevezetes jelenés nem történt. Sz. Sebestyén' ostroma rövid időn elkezdődik. A' nyugoti tartományokba mind több több Hit - seregek vonúlnak; Longa' serege a' Montanna felé nyomúl majd előre, míg Quesada, Biscayából Leonnak tart."

Apr. 26d. délután következő telegraphusi jelentés érkezett Strasburgba: „A' negyedik Armada - test ötödik osztálya Apr. 18d. általment a' határon, illy felkiáltás közben: „Éljen a' Király! A' Cataloniaiak örömmel fogadák seregeinket.

Déli Francia Országból így írnak Apr. 22d: „Cataloniába bémentek seregeink. Elsőben is a' Generális Curial osztálya rukkolt - bé, kinek Hadiszállása utóbb Ceretben volt 's onnan Jonquerán keresztül minden ellentállás nélkül bényomult Cataloniába. A' 4d. Armada - testnek más két osztályai is mozgásban voltak Apr. 18d. A' mint hallik, Generális Damas, Puycedán és Belveren által vezetett osztályát Arragoniába, hogy ottan a' belső

tájakon Generális Molitorral egyesülhes-
sen; úgy hogy e' szerint minden francia
Ármada - testek, rövid időn egy nagy Li-
neát formálhatnak. A' Generális Donna-
dieu osztálya a' tengerparton vonul - el
hogy így a' Cataloniai fő seregnek bal
szárnyát fedezhesse. Megbizonyosodott
az a' hír, hogy Mina Saragossa tájára
küldötte seregeinek egy részét. Sőt né-
mellyek azt állítják, hogy maga is sere-
gei után ment Vichből, hol hosszas ide-
ig tartózkodott, de ez még nem bizo-
nyos. A' mint látszik inkább jobbra tar-
tanak seregeink Figuerason túl, a' mel-
lyet csupán körül akarnak keríteni. Azt
is beszéltek, hogy a' fő Armada semmi
előre nyomulásbeli hadi munkálódások-
hoz nem kezd addig az Ebronál, míg csak
Moncey és Molitor nem egyesülnek. Ép-
pen most ese tudunkra, hogy a' Mar-
schal Moncey Hadiszállása, Perpignanból
Joquerába ment."

Orosz Birodalom.

Ő Császári Felsége Apr. 3d. az orosz
Udvarnál lévő francia Nagy - követ Gróf
de la Ferronays leányának keresztelésén,
Miniszter Gróf Nesselrode feleségével,
személyesen méltóztatott megjelenni. A'
keresztelő a' Nagy - követ lakásán ment
végbe egy különösen azon végre elren-
delt szobában.

A' Poltawai egyházi Megyében a' kö-
zelebb mult esztendő lefolyta alatt 66 203
gyermek született, 12,824 házas pár kelt-
egybe, és 36,325 ember holt - meg. A'
megholtak között heten 100, egy 102,
három 110, egy 116, egy 120, 's egy
125 esztendőt élt.

Petersburgban Apr. 10d. egy kiszege-
zett jelentés által megintette az Igazgatás
a' kereskedőséget, hogy Spanyol Ország-
gal és Portugalliával ne kereskedjenek 's
azon Országokba hajójikat ne küldjék. E-

zen jelentés szerint tehát, az említett Or-
szágokkal való egybeköttetésnek vége.

Portugallia.

Lisbonából Apr. 7d. indult tudósítá-
soknál fogva, a' Király személyesen re-
keszté - be egy beszéddel a' Portugallia
Cortések' üléseit Mártz. 31d. Egy magá-
nos levél szerint, melly Lisbonában Mártz.
26d. költ 's a' Journal des Debatsban kö-
zöltetik, a' nevezett hónap' 13dika olta
semmi nevezetes ütközet nem esett Ama-
rante és a' Constitutiósok között, 's mi-
olta utóbbiak Amarante városába vissza-
üzettek, megtámadólag nem léphetének
még újra elő. A' Guerillák és mezei la-
kosok még dühösebbek Traz os Montes tar-
tományában a' Constitutiósok iránt, mint
magok a' regularis seregei is Gróf Ama-
ranténak. Az Igazgatás kéntelenítettet
kivetkeztetni fegyveréből az Oporto-i őri-
zet - seregnek egy lovas svadronát; az El-
vasi seregeknél pedig minden napi dolog
a' szökdösés. A' Lisbonából ugyancsak
Apr. 7d. indult Ujságok semmi valamire-
való tudósítást sem hoztak éjszaki Portu-
galliából. Csupán a' Diario emlékezik
Apr. 4d. Generális Regonak két rövid je-
lentéséről Villa - Reálból Mártz. 31d. és
Apr. elsőjéről, mellyekben a' Generális
azt mondja, hogy mihelyt megpillantot-
ták a' Constitutiósokat az Insurgensek,
azonnal vissza is vonultak. Különben az
éppen más forma jelentésekre is készen
valának mindenek, minthogy az Amaran-
te ügye napról napra nagyobb erőre és
popularitásra kap.

Utánírásban ezeket közli továbbá a'
Journal des Debats: „Éppen most hirle-
lik mindenfelé a' Fő - városban, hogy az
Insurgensek az Ország' éjszaki részén
megverettettek. Némellyek azt mondják,
hogy 400, mások, hogy csak 100 em-
bert vesztek. De minden esetre, nem

igen nevezetes lehet a' győzedelem, ha szinte van is valami a' dologban." Az ezen utánírásban közlött tudósítás azon hivatalos jelentésből veszi eredetét, melyet Generalis Rego, Amarantei Hadi-szállásáról Mártz. 24d. küldött Miniszter Gonzalves de Mirandához, 's a' mellyben a' Lisbonai Mártz. 28diki Ujság szerint, a' többek között, ezeket mondja: „Olly védelmezési állásba helyheztetvén a' Tamagai lineán seregeimet, hogy Amaranténak minden ellenek tett próbatételei semmivé levének, ő végre azt határozá, hogy maga támodjon-meg engem Amarante városánál, hol az útban lévő segítséget vártam. Amarante Mártz. 22d. este Mondim de Bastóból seregeimnek jobb szárnya felé tartott, 's más nap hajnalban lövöldöztetni kezdé Villa Ponca de Tamagát és Gatánt. Ez azonban nem egyéb volt csalóka megtámadásnál; 's egyenes célja Amarante városára vala intézve, hogy ottan majd a' Tamega vizén töríkszakad által mehessen. Mihelyt célját sejtém, azonnal Amarante városá' segítségére küldém az 5d. Vadász-Regementet; a' leghevesebb csatára ért az oda éppen, 's semmivé tévé Gróf Amarante' plánumát. Az Amarante városában kormányozó Oberster Soares jelentése szerint, 200 sebes maradt az ellenség közül a' győzedelmesek' kezei között; 300 pedig (résztint már az előtt elfogottak) önként jöttek hozzánk által. Ugyan ekkor jelenti Oberster Queyros, hogy (az ez előtt elfogott) 21dik Regement is, zászlójival 's ágyújival együtt odahagyá az Insurgenseket, 's magát újra a' Constitu-tióshoz csatolá. Hasonlóul cselekedett egy 60 emberből álló lovas-osztály is, melly a' 2d. Regementtől Villa-Viciosa-ban desertált." (Amarante veszteségéről tulajdonképen nincs szó; Soares 51 holt-ra, sebesre 's szélytoszlattakra teszi a' magáét.)

Nagy Britannia és Irlandia.

Lord Althorp (utóbb visszavettett) javallása vitatásának alkalmatosságával, hogy t. i. töröltetnék - el azon törvény, melly az Anglusoknak tiltja az idegen szolgálatba állást, újabban és hathatósan állította Canning Úr, hogy Nagy Britannia a' jelenvaló háborúban a' legszorosabb Neutralitás mellett marad, 's kikötőjiben sem szenved nevezetesen legkisebb hadi készületet is Spanyol Ország részére. Ezen tekintetben az Egyesült Státusok példájára utalt Canning Úr, említvén, hogy azok 1793ban még csak egyetlenegy franczia tengeri rablónak sem engedék, hogy a' New-Yorki kikötőben fegyverkezzen-fel.

A' Courier így szól: „Bár mi különbözők legyenek is az Apr. 14d. (a' diplomaticai levelek felett) kinyilatkoztatott vélekedések; de azon nemtelen és alacsony mód felől, mellyel Brougham Úr, Vicomte Chateaubriadról szóllott, minden ember egyfórmán érez. Hibázik Brougham Úr, ha azt hiszi hogy a' gorombaságok nyomós okok 's az utálatnak halmozott epithetumai eléggé mutatják, hogy azokat a' megtámadtatott érdemli.“

Apr. 16d. azt a' megjegyzést tévé Oberster Davies, hogy a' nagy tiszteletre méltó Miniszter csupán két esetet említett, mellyekben Anglia' Neutralitása megsértethetnék, t. i. hogy ha Portugallia és azon spanyol Colóniák támadtatnának-meg, mellyek elszakadtak az Anya - országtól. Azonban Spanyol Országna most is vannak még Colóniai, mellyek között Cuba szigete legnevezetesebb. Azt szeretné most tehát tudni Davies Úr, hogy ha ne talán az említett szigetet is megtámadná Francia Ország, ellene szegezné e akkor magát neki Anglia, vagy talán arra kötelezé magát az elébb nevezett Ország, hogy Ő catholicus Felségének távol

eső birtokait nem támadja-meg? Canning Úr azt visszazonozá, hogy olly kérdésre, melly csupán valamelly lehető esetet tárgyz, nem válaszolhat, 's egy régibb nyilatkoztatását említette a' Spanyol Ország részéről való lemondás iránt; végre azt mondotta, hogy az ollyas kérdéseknek, mellyek a' had közben történhető eseteken fundáltak, helyek nem lehet. Oberster Davies úgy vélekedett, hogy az általa támasztott kérdés, egy francia hajós-osztálynak a' nyugoti tengereken lett megjelenésén fundáltak. (Lord Althorpnak feljebb említett javallása hosszas tanácskozás után ezen ülésben vettetett- vissza 10 voks ellen 216tal.)

Az Alsó-háznak Apr. 17d. ülése igen lármás volt, 's ajtó bezárva végződött. Plunkett Úr egy kérelmet adott-bé a' Catholicusok' kívánságára nézve, mellyre Sir Burdett olly nyilatkoztatást teve, hogy ez az esztendőnként megújíttatni szokott javallat, csupa haszontalan játék a' Miniszterek részéről; annyival is inkább, mivel Canning Úr, eddig azon ügynek buzgó védelmezője, ez előtt harmad nappal azt mondá, nem láthatja-által, miként lehetne a' dologgal boldogulni; mellyért is Burdett Úr, a' mint mondá, részt sem kíván venni a' mai vitatásokban. (Hangos javallás az Oppositio részéről). Canning Úr a' szerént nyilatkoztatá-ki magát, hogy nem mondotta azt, mintha a' dologhoz semmi reménység nem volna; hanem az éppen most tapasztalt javallásnál fogva, arra kéri Plunkett Urat, halasztaná máskorra kérelmét. Tierney, Wynn, Bennett, Sir Burdett és Peel Urak megmondák vélekedéseiket, Brougham Úr pedig sértegető állításokba merült-el Canning Úr ellen, mellyeket ez hamisaknak vallott lenni. A' szószólló közbeveté magát, 's számosan kezdettek beszélni a' Tagok közül; hanem Canning Úr egyáltalában vissza nem akará venni a' szá-

vát, míg csak Brougham Úr ki nem jententi, hogy az ő személyes megsértése nem volt célja. Némelly vizsgálások után csakugyan megadta magát Brougham Úr, 's midőn a' Catholicusok kívánsága felett már kezdődnének a' vitatások, Sir Burdett, Bennett, Hobhouse 's Hume Urak 's az Oppositiónak több tagjai, a' Házat odahagyák. Végre a' hallgatók is kiküldettek, hanem még is tudva van, hogy azon ajánlás, hogy a' dolgot Apr. 18dikára kell halasztani, 138 voks ellen 292-vel el nem fogadtatott; az pedig hogy az egész tanácskozás végeztetnék-bé (melly a' dolognak visszavettése), 111 voks ellen 313-mal helybehagyatott.

Török Birodalom.

A' Konstantzinápolyból Apr. 10d. indult legújabb tudósítások kevés valamire való dolgokat foglalnak magokban. A' Scutari Basa készületéről, éppen a' Posta indulása előtt kevéssel érkezett a' tudósítás. Az utóbbi napokban számos Fregátok és Korvetek készülvén-el, a' tengerre bocsáttattak. A' Szultán nagy jeleit adja személyes ügyességének, 's gyakran órákig is elmulat a' Kapudán Basánál. Sőt Apr. 10d. váratlanul megjelent a' Miniszterek' tanácsában is, 's négy egész órát töltött ottan el, melly annyival szembetünőbb volt, minthogy az előtt való éjjel holt-meg legifjabb fija Achmet. (Most már csupán egy tíz esztendő fia maradt).

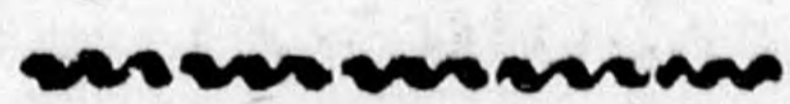
Egy Corfui tudósítás ezeket közli Apr- 11d:

„Generális Maitland, minekutána Zantéban két napig mulatott, 's egy hétig veszedelmesen hanyattatott volna a' tengeren, Mártz. 16d. Máltába megérkezett. (Livornói híreknél fogva, ide Apr. 21d. jött-meg).

„Zantéban egy Mesalongii Agenst

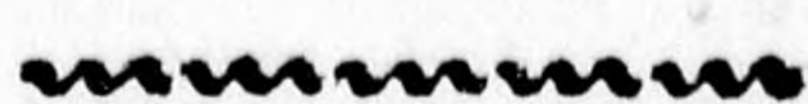
talált, kinek, némelly nevezetes Insurgens - vezérektől, fontos közleni valóji voltak. A' Generális, Kapitány Hamilton-ra bízta az Agenssel való tanácskozást. 'S más nap az a' hír kerekedett, hogy az anglus Igazgatás, különös védelmet ajánlott az Insurgenseknek. De csak hamar tudva leve, hogy a' hírnek semmi fundamentoma, 's mi egész bizonyossággal mondhatjuk, hogy minden ígéretek siker nélkül maradtak."

„Minekelőtte Zantéból elindúlna a' Generális, Vice-Admiralis More' egyezésével, Kapitány Hamilton, a' Cambrian Fregáton, az Archipelagusra küldötte. Ekkor az előbbi hírek újra felelevenültek, 's ezen küldésnek mindenféle politikai okokat tulajdonítanak. Hanem úgy látszik, a' végből küldetett leginkább Kapitány Hamilton, hogy azon anglus kereskedő-hajót, mellyet a' Hydrai rablók elfoglaltak, kéréne- vissza; 's a' Zantei újabb levelek azt mondják, hogy nem érhetvén céljat a' Kapitány, három Hydrai hajót elégettetett."

Május' 5d. a' Státus-papirósainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 81 3/16; Ugyan az 2 1/2 pCtmal —; Sorsvonásos Költsön 1820ról 100 f. C. P. 115 1/4; Ugyan az 1821ről 100 f. C. P. 97 1/4; Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftért C. P. Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 36 5/8; 100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actia 894 for. C. P.

Magyar Ország.

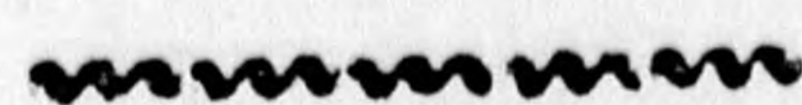
Budán a' kir. Magyar Udvari Kamaránál Frölich Ignác Urnak előbbre lépése által üresen maradt Számvevő Tanácsló hivatalra Ő Cs. K. Felsége által

Kálmán Mihály Úr, eddig Számvevő Tiszt, T. N. Zágráb Vármegye' Assessorra emeltetett, szolgálatjának sok esztendőök olta serény és tökéletes viseletére nézve.

A' Sz. Mártoni Fő Apáturság' templomában Apr. 6d. számos Úri Vendégek jelenlétében fényes innepléssel tartotta életének 73d. esztendejét eltöltvén, Papságának Jubileumát, Fő Tiszt. Taucher Ágoston Úr, Sz. Benedek Szerzetebeli Sz. Móríc Apátura 's a' Theologia' Doctora, a' ki elébb az egyházi Rendben, mint Plebánus, jeles érdemeket tett 's a' Sz. Benedek' Szerzetének 1802ben lett visszaállíttatása után, ezen Szerzetbe állott, 's jeles tulajdonságaira nézve Bakonybéli Apáturrá tétetett. Ezen öröm-inneplésben a' Sz. Mise alatt Vezetője volt Fő Tiszt. Horváth Pál Tihanyi Apátur; Ceremoniarius Fő Tiszt. és Mélt. Fejér György, Cs. K. Tanácsos és új Pesti Prépost; Diaconusok voltak Fő Tiszt. Dremitzer József és Stankovics János Győri Canonok Urak. Különös tekintetet adott az innepnek az, hogy a' Mise elvégződévén Fő Tiszt. Dréta Antal Zir-czi és Pásztói Cistercita Apátur, az Oltár előtt teljes egyházi szolgálattal kiállván, a' néphez és a' fényes gyülekezethez, jeles ékesenszóllással, az innephez alkalmaztatott szívreható derék magyar Predikátiót mondott, mellyben a' Jubileumot tartó tisztes Öregnek érdemeit, a' számtalan sokaság' szíves öröme, érzékenyen előadta.

E r d é l y.

Ő Cs. K. Felsége Febr. 20d. költ felséges határozásánál fogva, a' Zalathnai Bányász Administratio' első Assessorát Litskó Antal Urat, hosszas és hív szolgálatjára nézve, Bányász Tanácsosi rangra, minden taksa nélkül méltóztatott emelni.

*Vélekedés,
mi módon lehetne Buda és Pest között
a' Dunán állandó hidat építeni.*

Ha meggondoljuk, miolta tanakodnak tündönek az Építőmesterek, Buda és Pest között, a' mostani alkalmatlan hajóhid helyett, egy olyan közösülésnek felállításán, melly tartós, bátorságos, ne felette költséges, és a' környékre, különösen pedig Pest Városára nézve, káros és veszedelmes következtések nélkül legyen; azt tartom, akármi, ezen tárgyal függésben lévő gondolatot vezérfonalul felvennünk, és követnünk, kötelesség.

Nem esmerem ugyan azon eddig tett projectumokat, mellyek a' Kormányzók eleibe jutottak, azt sem, minő fogantatás, mi ellenvetésekkel, mi volt legyen azokban jó, mi nem: csak félelegesleg hallottam mind azokról. Azonban a' dolog természete, és az eddig szerzett tapasztalás, akármelly Építőmestert, ha nem hibázom, vagy lábas, fából készült, vagy boltos kőhidakra vezetett. De a' mint látjuk, mind azon gondolatok mai napiglan csak theoriában vannak. A' mint vélem, annak, hogy ezen közhasznu munkához még senki sem fogott, következő környúlállások okai: először a' temérdek költség, másodsor az attól való nem helytelen félelem, hogy a' számos, akár falábak, akár kőoszlopok, a' víz árkanak nagy részét elfoglalnák, és így a' víz és jég felyülről feldagadna és mikor megárad, kiöntene. Ugyan is, ha a' Duna szélessége Pestnél 240 öl, a' boltos kőhid, a' két part támaszfallakon kívül, legalább is nyolcz közép oszlopokat kíván; mellyek, ha 6 ölnyi vastagok lennének, a' kilencz boltok közül mindeniknek 128 lábnyi szabadnyílást hagynának: illy nyílásu boltok egész Európában fe-

lette ritkák: Veneziában a' híres Ponte di Rialto' boltja 86, a' Veronai nagy híd' első boltja 142, a' Tájón Almaraznál 1552-ben épült hidnak nagyobb boltja 150 láb nyílású, nem tekintvén ezen alkalmatossággal a' különböző Országbeli mértékek' külömbőségét. Az említett nyolcz szabad oszlopok a' víz árkából 48 ölet vennének - el: valójában nem kevés, és egy egész hajókázható folyóvíznek árka. Ha az oszlopok számát kevesíteni akarjuk, azoknak vastagságát nevelnünk kell, azon kívül, a' mind szélesebb boltoknak hajtását a' lehetetlenséghez közelítjük. Egy illyen hidra megkivántató költség szoros számvetés nélkül, három millió ezüst forintnál többre megyen.

Ezen két akadályt vélekedésem, és merném mondani meggyőződése szerint, legkönnyebben el lehetne háritani, a' vas lánczokon függő híd által, mellynek Angliában már sok példái vannak. A' Dunán egy illyen hídhoz legfelyebb három szabad-oszlop kivántatik, de lehetne kettővel, sőt egyel is építeni. Az első esetben, ha az oszlopokat négy ölnyi vastagoknak vesszük, négy nyílás lesz, mindenik 342 lábnyi, a' másodikban, három nyílás, mindenik 464 lábnyi, a' harmadikban, az egy oszlopot a' Duna' közepén hat ölnyi vastagnak tévén, két nyílás, mindenik 702 lábnyi. A' költség egy millió ezüst forintra se menne.

Ezen tárgyról való bővebb értekezésnek, minél hamarébb, a' Magyar Tudományos Gyűjteményben helyet fogok kérni, mellyben az Angliában mostan fennálló lánczhidakat mind említeni, és a' legújabbnak rajzolatját is az Olvasó Közönséggel közleni el nem mulatom. Ragusában Április 18d. 1823.

Baritz György,
Cs. K. Ingenieur Kapitány.